

Warszawa, dnia 17.04.2025 roku

Prof. dr hab. Agnieszka Sopińska
Katedra Zarządzania Strategicznego
Instytut Zarządzania

OCENA

dorobku naukowego dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie *nauki społeczne* w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu i jakości*

Podstawa formalno- prawna sporządzenia recenzji

Podstawę formalną do sporządzenia niniejszej recenzji stanowiła uchwała Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 18 marca 2026 powołująca recenzenta komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr inż. Annie Małgorzacie Deptule, podpisana przez Rektora Politechniki Opolskiej, dr hab. inż. Marcina Lorenca. Recenzja została wykonana na podstawie dokumentacji przekazanej przez Dział Nauki Politechniki Opolskiej.

Przesłanki do nadania stopnia doktora habilitowanego

Zgodnie z art. 219. 1. pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, *stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:*

- 1) posiada stopień doktora;*
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:*
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub*
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji*

międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Informacja o posiadanych dyplomach i stopniach naukowych w kontekście spełnienia pierwszej przesłanki:

Dr inż. Anna Małgorzata Deptuła, urodzona 30 września 1986 r. w Głucholazach, jest absolwentką dwóch uczelni: Uniwersytetu Opolskiego, Wydziału Ekonomicznego na kierunku Ekonomia, Specjalność: Gospodarka finansowa i rachunkowość przedsiębiorstwa, gdzie uzyskała tytuł zawodowy *licencjata* w roku 2010; oraz absolwentką Politechniki Opolskiej, Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji na kierunku Zarządzanie i Marketing, Specjalność: Komputerowo zintegrowane systemy zarządzania produkcją, gdzie uzyskała tytuł zawodowy *magistra inżyniera* w roku 2010.

Stopień *Doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria produkcji*, Habilitantka uzyskała w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, na podstawie obrony rozprawy doktorskiej pt. *Ocena ryzyka innowacji technicznych w przedsiębiorstwach produkcyjnych* (uchwała Rady Wydziału AGH z dnia 26 listopada 2015 roku). Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Ryszard Knosala, a recenzentami: prof. dr hab. inż. Józef Matuszek oraz dr hab. inż. Jerzy Mikulik, prof. nadzw. AGH.

Recenzent potwierdza spełnienie pierwszej przesłanki do nadania stopnia doktora habilitowanego przez dr inż. Annę Małgorzatę Deptułę. Wnioskodawczyni posiada bowiem stopień doktora Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Ocena osiągnięć naukowych, określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce- druga przesłanka:

Jako podstawowe osiągnięcie naukowe Kandydatka wskazała monografię pt. *Kryteria doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Narzędzia*

wspomagające, sposób doboru, wyniki badań, wydaną przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Opolskiej w 2025 roku (ISSN 1429-6063; ISBN 978-83-66903-88-3). Monografia liczy 247 stron i została zrecenzowana przez: dr hab. Renatę Lisowską prof. Uniwersytetu Łódzkiego oraz dr hab. Agnieszkę Rzepkę prof. Politechniki Lubelskiej.

Monografia składa się z: *Przedmowy*; *Przesłanek uzasadniających wybór tematu*; czterech rozdziałów; oraz *Syntezy wyników, rekomendacji i perspektyw dalszych badań*. W rozdziale pierwszym pt. *Znaczenie ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem* Autorka przedstawiła przegląd definicji dotyczących osoby eksperta, omówiła znaczenie procesu podejmowania decyzji w zakresie wspomagania decyzji w przedsiębiorstwie oraz przybliżyła podstawowe zagadnienia związane z procesem zarządzania ryzykiem. W rozdziale drugim pt. *Kryteria doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem* zaprezentowała sposoby definiowania i rolę kryteriów w ocenie ryzyka, scharakteryzowała formalne kryteria doboru (wykształcenie, wiedzę, kompetencje, umiejętności i doświadczenie) oraz omówiła wybrane cechy osobowości ekspertów jako kryteria ich doboru. Szczególny nacisk położyła na cechy związane z umiejscowieniem kontroli decydena, motywację do działania oraz zdolność do wykorzystywania intuicji. W kolejnym rozdziale pt. *Metodyka i proces badawczy* Autorka zawarła opis procedury badawczej, przybliżyła wykorzystane metody i narzędzia badawcze oraz uzasadniła dobór próby badawczej. Natomiast, w rozdziale czwartym pt. *Rezultaty badań empirycznych*, zaprezentowała sposób opracowania kwestionariusza zachowań eksperta oraz sposób opracowania kwestionariusza cech umysłu eksperta, a także przedstawiła empiryczną weryfikację zastosowania opracowanych narzędzi badawczych oraz procedur doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Uzupełnieniem monografii są liczne załączniki i suplementy zamieszczone na końcu publikacji.

W ocenie recenzenta, powyższa monografia stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny *nauki o zarządzaniu i jakości*, a w szczególności w rozwój subdyscyplin: *zarządzanie zasobami ludzkimi* oraz *wspomaganie decyzji kierowniczych*. W monografii przedstawiono rozbudowany proces heurystyczny ukierunkowany na zdefiniowanie i określenie kryteriów doboru ekspertów zajmujących się zarządzaniem ryzykiem w przedsiębiorstwie oraz wykorzystywanych kryteriów oceny ryzyka. Warto zaznaczyć, że w literaturze przedmiotu brak jest formalnych podstaw definiujących sposób doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem. Niniejsza praca z powodzeniem wypełnia powyższą lukę poznawczą, zarówno na gruncie teoretycznym, jak i praktycznym odnoszącym się do zastosowań

opracowanych narzędzi pomiaru cech eksperta w zakresie wsparcia decyzji kierowniczych w przedsiębiorstwie.

Zdaniem recenzenta, cel dysertacji (*wyodrębnienie podstawowych kryteriów doboru ekspertów i opracowanie narzędzi wspierających ich wybór oraz określenie sposobu doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem*), został w pełni zrealizowany. Dodatkowo, przeprowadzone badania pozwoliły Autorce opracować szereg istotnych wniosków w zakresie możliwości wykorzystania indywidualnych cech osobowości eksperta w procesach decyzyjnych związanych z oceną ryzyka, a także w innych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstw. Habilitantka z powodzeniem udowodniła, że takie cechy, jak: otwartość umysłu, motywacja poznawcza, sposób reagowania na nowe sytuacje oraz intuicja w istotny ale zróżnicowany sposób warunkują przebieg procesu decyzyjnego. Do najważniejszych ustaleń należy zaliczyć następujące stwierdzenia:

- Im silniejsza jest motywacja poznawcza eksperta tym bardziej wzrasta skłonność eksperta do podejmowania ryzyka.
- Eksperci poszukujący, chłonni nowości i zmian wbrew pozorom nie dążą do decyzji obarczonych wysokim stopniem ryzyka.
- Intuicja, jako podstawowa cecha eksperta, warunkuje zachowania w sytuacjach obarczonych ryzykiem.
- Doświadczenie zawodowe eksperta nie jest istotnym wyznacznikiem w zakresie skuteczności podejmowanych decyzji przez daną osobę.
- Podział ekspertów na teoretyków i praktyków nie ma zbyt istotnego znaczenia.
- Prawidłowe określenie potrzeb i oczekiwań klienta, uznawane jest za kluczowe kryterium w procesie oceny ryzyka.
- Wykorzystanie obszarów mózgu odpowiedzialnych za racjonalne myślenie oraz pobudzanie intuicji pozwala podejmować decyzje bardziej zobiektywizowane.
- Oddzielenie uczuć i emocji od procesu decyzyjnego, o ile w ogóle to możliwe, nie musi wcale wiązać się z korzyściami.

Przedstawiona do oceny monografia jest pierwszym zwartym opracowaniem, które w sposób kompleksowy podejmuje problem ekspertów, w tym ich dobór do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Warto też podkreślić praktyczny wymiar publikacji. Opracowane przez Autorkę kwestionariusze: zachowań eksperta (EBQ) i cech umysłu EMQ, a także zaproponowana checklista (zbiór pytań mających pomóc w zdefiniowaniu potencjalnych atrybutów danej osoby), mogą przyczynić się do

zracjonalizowania procesu doboru ekspertów odnośnie zarządzania ryzykiem. Opracowane narzędzia mogą być wykorzystywane zarówno do oceny potencjału ekspertów, jak i do analizy kompetencji pracowników danej organizacji.

Konkludując, w ocenie recenzenta monografia autorstwa Anny Małgorzaty Deptuły pt. *Kryteria doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Narzędzia wspomagające, sposób doboru, wyniki badań*, wydana przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Opolskiej w Opolu w 2025 roku, podejmuje ważne, dotychczas nie rozpoznane zagadnienie doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem, przez co przyczynia się w istotnym zakresie do rozwoju dyscypliny *nauki o zarządzaniu i jakości*.

Pozostałe osiągnięcia naukowe

W oparciu o lekturę przesłanej dokumentacji można stwierdzić, iż zainteresowania naukowe dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły obejmują trzy nurty badawcze. Pierwszy z nich, to nurt *zarządzania innowacjami*, w ramach którego Habilitantka koncentrowała się na analizie zagadnień dotyczących sposobu oceny innowacyjności, procesach kreowania innowacyjnych rozwiązań oraz analizie ryzyka. Efektem tych działań jest 12 publikacji. Kolejny nurt badawczy dotyczy *zarządzania produkcją*, a dokładniej analiz z pogranicza zagadnień projektowania i procesów decyzyjnych wpisujących się w obszar zagadnień zarządzania produkcją. Zainteresowania drugiego nurtu znalazły swe odzwierciedlenie w 10 publikacjach. Natomiast, na trzeci nurt badawczy składają się *zagadnienia typowo inżynierskie*, w których Autorka wykorzystuje narzędzia i metody badań typowe dla nauk o zarządzaniu i jakości (4 publikacje).

W ocenie recenzenta, wszystkie nurty badawcze mieszczą się w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu i jakości* oraz tworzą spójną, ewolucyjną całość, w której kolejne obszary dociekań stanowią naturalne rozwinięcie wcześniejszych zagadnień. Początkowo Habilitantka koncentrowała się na problematyce zarządzania produkcją. Następnie, rozszerzyła obszar badań o analizę kryteriów oceny związanych z innowacjami, co stanowiło pomost między aspektami organizacyjnymi, a strategicznymi. Ostatecznie, Autorka skupiła się na zagadnieniach dotyczących kryteriów doboru ekspertów, pogłębiając podejście metodologiczne i praktyczne w tym zakresie. Równolegle realizowała także prace o charakterze wdrożeniowym i inżynierskim, ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorstw w doskonaleniu procesów, które mają znaczny wymiar aplikacyjny, stanowiąc uzupełnienie badań teoretycznych.

Zdaniem recenzenta, dorobek publikacyjny dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły jest satysfakcjonujący zarówno w ujęciu ilościowym, jak i pod względem merytorycznym. Obejmuje łącznie 69 publikacji naukowych, w tym: 21 opublikowanych przed uzyskaniem stopnia doktora i 48 po uzyskaniu stopnia doktora. Warty podkreślenia jest wyraźny wzrost aktywności publikacyjnej Habilitantki w ostatnich latach, co może świadczyć o rosnącej dojrzałości naukowej. Sumaryczny Impact Factor wynosi 24. Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy, z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań na dzień 22.10 2025 wynosi odpowiednio: w Web of Science: Cytowania = 80 i bez autocytowań = 69; w Scopus: Cytowania = 106 i bez autocytowań = 91; a w ResearchGate Cytowania = 111. Z kolei, Indeks Hirscha wynosił w: Web of Science h-index = 4; w Scopus h-index = 6; w ResearchGate h-index = 5.

Aktywność badawcza Wnioskodawczyni przejawiała się w uczestnictwie w zespołach badawczych. Na przestrzeni analizowanego okresu dr inż. Anna Małgorzata Deptuła uczestniczyła w pracach 4 zespołów badawczych, realizujących projekty finansowane w drodze konkursów. W dwóch projektach pełniła funkcję kierownika zespołu (w granicie naukowym Miniatura, 2020/04/X/HS4/00632 pt. *Ocena skuteczności kwestionariusza zachowań innowatora oraz badanie wstępne ważności kryteriów oceny ryzyka innowacji technicznych*, finansowanym przez NCN; oraz w granicie ALFA pt.: *Analiza wyników badań wstępnych kwestionariusza zachowań innowatora (IBQ)*, przyznawanym przez Rektora Politechniki Opolskiej).

Wyniki swoich prac badawczych dr inż. Anna Małgorzata Deptuła prezentowała na licznych międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Łącznie brała udział w 22 konferencjach naukowych, w tym 11 konferencjach międzynarodowych.

Recenzent pozytywnie ocenia pozostały dorobek naukowy dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły. Zdaniem recenzenta, Habilitantka wykazała się satysfakcjonującym i cytowanym dorobkiem publikacyjnym, prezentowanym na licznych forach konferencyjnych oraz satysfakcjonującą aktywnością badawczą. Jej zainteresowania naukowe mieszczą się w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu i jakości*. Za swoją działalność naukową mgr inż. Anna Małgorzata Deptuła otrzymała nagrodę Rektora Politechniki Opolskiej oraz brązowy medal.

Dodatkowo, Wnioskodawczyni jest bardzo aktywna na polu dydaktycznym i organizacyjnym. Aktywnie udziela się w licznych stowarzyszeniach i organizacjach. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Zarządzania Produkcją PTZP, Przewodniczącą Opolskiego Oddziału PTZP, członkiem Polskiego Towarzystwa Zarządzania Innowacjami PTZI, koordynatorką konkursu na Najlepsze Prace Dyplomowe Polskiego Towarzystwa

Zarządzania Produkcją Oddział w OPOLU. Jest też bardzo zaangażowana we współpracę z otoczeniem społecznym i gospodarczym. W dowód uznania za aktywną współpracę z regionalnym i krajowym środowiskiem gospodarczym (transfer wiedzy i współpracy z biznesem) otrzymała list gratulacyjny Dziekana WIPIL PO.

Pozytywna ocena monografii zgłoszonej jako podstawowe osiągnięcie naukowe oraz pozytywna ocena pozostałych osiągnięć naukowych dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły potwierdzają spełnienie drugiej przesłanki wymaganej do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej- trzecia przesłanka.

Dr inż. Anna Małgorzata Deptuła swoją aktywność naukową realizuje przede wszystkim na swojej macierzystej uczelni tj. Politechnice Opolskiej.

Na przestrzeni analizowanego okresu, Wnioskodawczyni odbyła jeden trzymiesięczny staż naukowy na innej uczelni w roku 2024 (1.07.2024 - 30.09.2024r.). Był to staż na Politechnice Wrocławskiej, w Laboratorium Napędów Hydraulicznych i Wibroakustyki Maszyn Politechniki Wrocławskiej. Efektem zrealizowanego stażu był jeden artykuł oraz udział w opracowaniu 4 rozwiązań zgłoszonych do opatentowania.

Habilitantka współdziałała z Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie oraz Vilnius Gediminas Technical University, gdzie prowadziła badania porównawcze odnośnie wybranych cech osobowości studentów z Polski i Litwy w zakresie atrybutów jakimi powinien cechować się ekspert. Na Vilnius Gediminas Technical University współpracowała min. z Assoc. prof. dr. Irena Danilevičienė w zakresie badań nad oceną konkurencyjności krajów UE.

Prowadziła wspólne badania z przedstawicielem Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu, dotyczące opracowania i standaryzacji narzędzi diagnostycznych służących do oceny cech osobowości menedżerów.

Działała też wspólnie z Laboratorium Badań Inżynieryjnych (LBI) w charakterze eksperta i koordynatora wdrożeń opracowywanych rozwiązań dla przedsiębiorstw.

W ocenie recenzenta, trzecia przesłanka do nadania stopnia doktora habilitowanego została spełniona na poziomie formalnym. Wnioskodawczyni odbyła bowiem jeden staż na innej uczelni (Politechnice Wrocławskiej) oraz prowadziła badania na jednej uczelni zagranicznej (Vilnius Gediminas Technical University).

Wyraźnie jednak widać, że Habilitantka swoją aktywność naukową koncentrowała na macierzystej uczelni tj. Politechnice Opolskiej.

Konkluzja

Recenzent stwierdza, dr inż. Anna Małgorzata Deptuła spełnia wszystkie trzy przesłanki warunkujące nadanie stopnia doktora habilitowanego, zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z powyższym, recenzent popiera wniosek dr inż. Anny Małgorzaty Deptuły o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu i jakości*.

Z poważaniem,
Agnieszka Sopińska